

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК



С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

Математика

МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ

До підручника С. О. Скворцової,
О. В. Онопрієнко

● Тематичний
план

● Очікувані
результати
навчання

● Дидактичні
і розвивальні
задачі уроку

4
клас



РОЗДІЛ І. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗА 3 КЛАС

УРОК № 1 (ч. 1, с. 4–5)

ТЕМА. НУМЕРАЦІЯ ТРИЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати знання і вміння учнів щодо нумерації трицифрових чисел.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• знання учнів про послідовність чисел у натуральному ряді, двоцифрові та трицифрові числа;• розрядні одиниці;• спосіб утворення трицифрових чисел із кількох сотень, десятків та одиниць, позиційний принцип запису чисел;• розрядний склад числа;• вміння подавати число у вигляді суми розрядних доданків.	<p><i>завдання № 1</i></p> <p><i>завдання № 2</i></p> <p><i>завдання № 3</i></p> <p><i>завдання № 4</i></p> <p><i>завдання № 5, 6</i></p>
<p><i>Ознайомити</i> учнів з іншим способом подання суми розрядних доданків.</p>	<p><i>завдання № 5, 6</i></p>
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• вміння замінювати суму розрядних доданків трицифровим числом;• поняття наступного й попереднього чисел та способи одержання чисел із наступного та попереднього;• вміння характеризувати числа: вид числа, якими цифрами позначається, їх значення у записі числа; знання десяткового складу числа; вміння подавати числа у вигляді суми розрядних доданків; знання способів одержання числа;	<p><i>[2] с. 1, завдання № 1</i></p> <p><i>завдання № 7; [2]: с. 1, завдання № 2</i></p> <p><i>завдання № 8</i></p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<ul style="list-style-type: none"> прийоми додавання й віднімання на підставі нумерації трицифрових чисел: додавання та віднімання числа 1; додавання та віднімання на підставі розрядного складу числа; способи порівняння чисел. 	<p>завдання № 11</p> <p>[2]: с. 1, завдання № 3</p>
Розвивати логічне, варіативне мислення учнів.	завдання № 9, 10

Очікувані результати: учні повинні *знати* назви чисел у межах 1000, місце числа в натуральному ряді; *визначати* розрядний склад числа; *замінити* число сумою розрядних доданків; *порівнювати* числа в межах 1000; *виконувати* дії додавання й віднімання трицифрових чисел на основі нумерації.

УРОК № 2 (ч. 1, с. 6–7)

ТЕМА. АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ, МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід учнів щодо знання сутності арифметичних дій додавання й віднімання, множення й ділення, законів та властивостей арифметичних дій.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмій.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> поняття про арифметичні дії; розуміння сполучного закону додавання (правила додавання суми до числа) та сполучного закону множення (правило множення числа на добуток) і можливостей їх застосування в обчисленнях сум і різниць, <i>наголосити</i> на теоретичній основі зазначених прийомів обчислення; 	<p><i>форсаці підручника;</i></p> <p>завдання № 1</p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<ul style="list-style-type: none"> • розуміння розподільного закону множення (правила множення числа на суму) відносно додавання та можливості його застосування при усному множенні на двоцифрове число; вміння застосовувати усні прийоми множення на двоцифрове число на підставі розподільного й сполучного законів множення; <i>наголосити</i> на теоретичній основі зазначених прийомів обчислення; • вміння застосовувати прийоми усного ділення на двоцифрове число: на підставі конкретного змісту дії ділення з використанням прикидки цифри частки; прийом послідовного ділення на підставі правила ділення числа на добуток; знання правила ділення суми на число (розподільний закон ділення відносно додавання); <i>наголосити</i> на теоретичній основі зазначених прийомів обчислення; • розуміння переставного й сполучного законів додавання і множення, правил віднімання числа від суми, додавання суми до числа, додавання числа до суми та їх застосування в обчисленнях; • вміння виконувати позатабличне множення та ділення 	<p><i>завдання № 2</i></p> <p><i>завдання № 3</i></p> <p><i>завдання № 4; [2]: с. 1, завдання № 1</i></p> <p><i>завдання № 5; [2]: с. 2, завдання № 3, 4</i></p>
<p><i>Продемонструвати</i> можливості застосування розподільного закону множення відносно додавання й віднімання (правила множення числа на суму та множення числа на різницю) для раціоналізації обчислень при множенні на 11, 101, 9, 99.</p>	<p><i>завдання № 6</i></p>
<p><i>Актуалізувати:</i> способи перевірки правильності виконання арифметичних дій;</p>	<p>[2]: с. 2, <i>завдання № 5</i></p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<ul style="list-style-type: none"> знання математичних структур простих задач на конкретний зміст дії множення, складених задач на знаходження суми і різницевого порівняння двох добутоків. 	завдання № 7; [2]: с. 2, завдання № 6
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	завдання № 8

Очікувані результати: учні повинні володіти навичками усного додавання й віднімання, множення й ділення в межах 1000.

УРОК № 3 (ч. 1, с. 8–9)

ТЕМА. ЗАЛЕЖНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ ВІД ЗМІНИ ОДНОГО З КОМПОНЕНТІВ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати знання залежності суми від зміни одного з доданків, різниці — від зміни від'ємника або зменшуваного, добутку — від зміни одного з множників, частки — від зміни дільника або діленого.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> розуміння залежності результатів арифметичних дій від зміни одного з компонентів; вміння застосовувати прийом округлення при додаванні та відніманні; <i>наголосити</i> на теоретичній основі цього прийому обчислення; <i>продемонструвати</i> можливості застосування залежності значення добутку від зміни одного з множників при множенні на 5, 50, 25 і залежності значення частки від зміни дільника при діленні на 5, 50, 25. 	<p>завдання № 1, 2</p> <p>завдання № 3; [2]: с. 3, завдання № 1</p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Актуалізувати: та закріпити</i> вміння виконувати прийоми усного додавання й віднімання, множення й ділення.	завдання № 4; [2]: с. 3, завдання № 2
<i>Актуалізувати: знання</i> груп взаємопов'язаних величин; розуміння залежності загальної величини від зміни величини одиниці вимірювання або кількості (часу); вміння розв'язувати прості задачі, що містять групу взаємопов'язаних величин.	завдання № 5, 6; [2]: с. 3, завдання № 3, 4
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	завдання № 7, 8

Очікувані результати: учні повинні вміти визначати залежність результатів арифметичних дій від зміни одного з компонентів; *розв'язувати* прості задачі вивчених видів; *розв'язувати* складені задачі на знаходження суми, різниці та кратне порівняння двох добутоків та обернені до них.

УРОК № 4 (ч. 1, с. 10–11)

ТЕМА. ПРИЙОМИ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 1000

Мета уроку: узагальнити й систематизувати вміння виконувати усні і письмові прийоми додавання й віднімання.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Актуалізувати: вміння виконувати усні прийоми</i> додавання й віднімання в межах 1000: додавання і віднімання частинами; додавання на підставі правила додавання числа до суми; віднімання на підставі правила віднімання числа від суми; порозрядного додавання і віднімання; додавання і віднімання способом округлення; додавання і віднімання способом укрупнення розрядних одиниць.	завдання № 1; [2]: с. 4–5, завдання № 1

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Перенести:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • спосіб додавання та віднімання частинами на випадки додавання і віднімання трицифрових чисел; • спосіб порозрядного додавання та віднімання — на випадки додавання і віднімання трицифрових чисел; • спосіб порозрядного додавання — на випадки обчислення більше ніж двох доданків; • спосіб округлення — на випадки додавання і віднімання трицифрових чисел. 	<p>завдання № 2</p> <p>завдання № 3</p> <p>завдання № 4</p> <p>завдання № 5</p>
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • прийом письмового додавання і віднімання; <i>перенести</i> прийом письмового додавання на випадки додавання трьох і більше доданків; • вміння розв'язувати складені задачі на знаходження суми, різницеve порівняння двох добутоків. 	<p>завдання № 6; [2]: с. 5, завдання № 2</p> <p>завдання № 7</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p>завдання № 8; [2]: с. 5, завдання № 3</p>

Очікувані результати: учні повинні *володіти* навичками усного додавання й віднімання в межах 1000; *застосовувати* алгоритми письмового додавання і віднімання; *розв'язувати* складені задачі на різницеve порівняння двох добутоків та обернені до них.

Розвиток компетентності: додавання трьох доданків.

УРОК № 5 (ч. 1, с. 12–13)

ТЕМА. ПРИЙОМИ УСНОГО МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ В МЕЖАХ 1000

Мета уроку: узагальнити й систематизувати вміння виконувати прийоми усного позатабличного множення й ділення.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• вміння виконувати прийоми усного множення і ділення в межах 1000; множення й ділення на одноцифрове число;• прийоми множення й ділення круглих чисел на одноцифрове способом укрупнення розрядних одиниць і способом множення (ділення) добутку на число;• прийоми ділення на кругле число способом укрупнення розрядних одиниць і способом послідовного ділення;• прийоми ділення на двоцифрове число способами добору і послідовного ділення.	<p><i>завдання № 1, 2;</i> [2]: с. 5–6, <i>завдання № 1</i></p> <p><i>завдання № 3, 4;</i> [2]: с. 6, <i>завдання № 2</i></p> <p><i>завдання № 4, 5;</i> [2]: с. 6, <i>завдання № 3</i></p> <p><i>завдання № 6, 7</i></p>
<p><i>Розвивати логічне мислення учнів.</i></p>	<p><i>с. 25, завдання № 1</i></p>

Очікувані результати: учні повинні *володіти* навичками усного множення й ділення в межах 1000.

УРОК № 6 (ч. 1, с. 14–15)

ТЕМА. СЮЖЕТНІ ЗАДАЧІ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід щодо розв'язування сюжетних задач.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Узагальнити й систематизувати знання про способи розв'язування та вміння розв'язувати задачі:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• на знаходження суми, різниці або кратне порівняння двох часток та обернених до них;• на знаходження суми, різниці чи кратне порівняння двох добутків та обернених до них;	<p><i>завдання № 2</i></p> <p>[2]: с. 7, <i>завдання № 1</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • на знаходження четвертого пропорційного; • на подвійне зведення до одиниці; • на спільну роботу. 	<p>завдання № 1</p> <p>завдання № 2, 4</p> <p>завдання № 4</p>
<p><i>Актуалізувати:</i> вміння застосовувати в обчисленнях правила множення та ділення з числами 0 та 1, ділення рівних чисел, множення та ділення на розрядну одиницю.</p>	завдання № 3
<p><i>Удосконалювати</i> обчислювальні навички позатабличного множення та ділення.</p>	завдання № 6
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	завдання № 5

Очікувані результати: учні повинні *вміти* розв'язувати складені задачі на знаходження суми, різниці та кратно порівняння двох добутків або часток та обернені до них; *розпізнавати* типи задач за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *здійснювати* аналіз змісту задачі; *використовувати* схематичні рисунки, різні варіанти короткого запису задач (схеми, таблиці, креслення); *модельовати* описану в задачі ситуацію для спрощення пошуку розв'язку задачі; *складати* план розв'язування задачі; *пояснювати* вибір дій; *використовувати* різні форми запису розв'язання задачі (за діями з поясненням або виразом); *перевіряти* правильність розв'язку задачі способом складання і розв'язування обернених задач, іншим способом розв'язування задачі; *складати* задачі за виразом, рисунком, схемою, а також аналогічні та обернені до розв'язаної; *володіти* навичками усного додавання й віднімання, множення й ділення в межах 1000.

УРОК № 7 (ч. 1, с. 16–17)

ТЕМА. ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід учнів щодо ділення з остачею.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Узагальнити й систематизувати</i> уявлення учнів щодо можливостей виконання арифметичних дій у розширеній множині натуральних чисел; <i>звернути увагу</i> учнів на те, що дію ділення націло не завжди можна виконати у розширеній множині натуральних чисел, а ділення з остачею (частковим видом якої є ділення націло) — завжди.</p>	<p>завдання № 1</p>
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміння сутності ділення з остачею; знання алгоритму ділення з остачею; знання про величину остачі та можливу кількість остач при діленні на деяке число; • спосіб перевірки ділення з остачею, вміння виконувати ділення з остачею. 	<p>завдання № 2</p> <p>завдання № 2; [2]: с.8, завдання № 1, 2</p>
<p><i>Узагальнити</i> вміння застосовувати алгоритм ділення з остачею для випадків, коли ділене менше за дільник.</p>	<p>завдання № 3</p>
<p><i>Продемонструвати</i> можливість читання рівностей, що є перевіркою ділення з остачею, як власне ділення з остачею.</p>	<p>завдання № 4</p>
<p><i>Удосконалювати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • обчислювальні навички позатабличного множення та ділення; • вміння розв'язувати задачі на знаходження суми двох часток. 	<p>завдання № 8</p> <p>[2]: с. 8, завдання № 3</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p>завдання № 6, 7</p>

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* алгоритм ділення з остачею; *перевіряти* правильність виконання ділення з остачею; *розв'язувати* складені задачі на знаходження суми часток та обернені до них.

ТЕМА. МАТЕМАТИЧНІ ВИРАЗИ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід учнів щодо математичних виразів: числових і зі змінною; щодо обчислення значень виразів.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> обчислювальні навички усного позатабличного множення та ділення.	[2]: с. 9, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • знання про математичні вирази — числові; • знання про вирази зі змінною; • вміння застосовувати правила визначення порядку виконання дій у числових виразах на кілька арифметичних дій; • знаходити значення виразів на кілька дій; • вміння порівнювати числові вирази способом обчислення їх значень. 	завдання № 1, 4 завдання № 4 завдання № 2, 6, 7 завдання № 2 завдання № 3
<i>Актуалізувати:</i> розуміння залежності значення виразу зі змінною від числового значення змінної; вміння знаходити значення виразів зі змінною при заданому значенні змінної.	завдання № 5
<i>Удосконалювати вміння розв'язувати задачі</i> <ul style="list-style-type: none"> • на знаходження четвертого пропорційного; • на подвійне зведення до одиниці; • на спільну роботу. 	завдання № 9 (1) завдання № 9 (2) завдання № 9 (3)
<i>Розвивати</i> вміння працювати з даними.	завдання № 11
<i>Продемонструвати</i> застосування законів арифметичних дій додавання і множення; правил арифметичних дій віднімання і ділення в обчисленнях значень числових виразів.	[2]: с. 9, завдання № 2

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Удосконалювати навички.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ділення з остачею; письмового додавання і віднімання. 	<p>[2]: с. 9, завдання № 3</p> <p>[2]: с. 9, завдання № 4</p>
<i>Розвивати логічне мислення учнів.</i>	<i>завдання № 8, 10</i>

Очікувані результати: учні повинні *обчислювати* значення числових виразів на основі правила порядку виконання дій, числові значення виразів зі змінною (змінними) при заданому її (їх) числовому значенні; *застосовувати* алгоритми письмового додавання, віднімання, ділення з остачею; *перевіряти* правильність виконання арифметичної дії ділення з остачею; *володіти* навичками усного додавання й віднімання, множення й ділення в межах 1000; розпізнавати тип задачі за її істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *використовувати* різні форми запису розв'язання задачі (за діями з поясненням або виразом); *розуміти* і *використовувати* у навчальних і життєвих ситуаціях інформацію з таблиць та лінійних діаграм; *упорядковувати* дані описаних подій.

УРОК № 9 (ч. 1, с. 20–21)

ТЕМА. РІВНЯННЯ. НЕРІВНОСТІ ЗІ ЗМІННОЮ

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід учнів щодо рівнянь і нерівностей зі змінною, способів їх розв'язування.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати навички усного позабличного множення й ділення.</i>	[2]: с. 10, завдання № 1
<i>Класифікувати записи на рівності та нерівності зі змінною.</i>	<i>завдання № 1</i>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміння таких понять, як «рівняння», «розв'язок рівняння», «розв'язати рівняння», «нерівності зі змінною»; способу добору числа для розв'язування рівнянь та нерівностей; • вміння розв'язувати рівняння на підставі правила знаходження невідомого компонента; • вміння розв'язувати нерівності зі змінною способом зведення до рівняння (раціональний добір розв'язків нерівностей). 	<p>завдання № 2</p> <p>завдання № 3; [2]: с. 10, завдання № 2</p> <p>завдання № 3; [2]: с. 10, завдання № 3</p>
<p><i>Узагальнити</i> способи розв'язування рівнянь на підставі властивостей рівності.</p>	<p>завдання № 4; [2]: с. 10, завдання № 4</p>
<p><i>Актуалізувати:</i> вміння розв'язувати рівняння, в яких праву частину або один із компонентів подано числовим виразом.</p>	<p>завдання № 6</p>
<p><i>Удосконалювати вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати нерівності зі змінною; • розв'язувати задачі; • розв'язувати задачі, обернені до задач на знаходження суми двох добутоків; • навички ділення з остачею. 	<p>завдання № 7</p> <p>завдання № 8; [2]: с. 10, завдання № 5</p> <p>[2]: с. 10, завдання № 6</p>
<p><i>Розвивати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати нерівності зі змінною логічним способом; • логічне мислення учнів шляхом розгляду алгебраїчного методу розв'язування складених задач. 	<p>завдання № 5</p> <p>завдання № 8</p>

Очікувані результати: учні повинні *розв'язувати* рівняння з однією змінною, у яких один компонент є числовим виразом; *перевіряти* правильність знаходження кореня рівняння; *розуміти*, що нерівність зі змінною може не мати розв'язків, мати один, кілька або безліч розв'язків; *знаходити* деякі розв'язки нерівності способом

добору; *розв'язувати* складені задачі на 2–4 дії (на знаходження суми, різниці та кратне порівняння двох добутків або часток та обернені до них); *володіти* навичками усного додавання й віднімання, множення й ділення в межах 1000.

УРОК № 10 (ч. 1, с. 22–23)

ТЕМА. **ВЕЛИЧИНИ. ЧАСТИНИ ВЕЛИЧИН**

Мета уроку: узагальнити й систематизувати навчальний досвід учнів щодо частини величини, величин та одиниць їх вимірювання.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Актуалізувати:</i> вміння застосовувати спосіб одержання частин цілого, поняття про чисельник та знаменник дробу.	<i>завдання № 1; [2]:</i> с. 11, <i>завдання № 1</i>
<i>Узагальнити й систематизувати</i> знання учнів про величини як загальні властивості об'єктів навколишнього світу, про процес вимірювання величин, одиниці вимірювання довжини, маси, місткості й часу та співвідношення між різними одиницями однієї величини.	<i>завдання № 2</i>
<i>Актуалізувати:</i> вміння замінювати складене іменоване число простим, просте — складеним.	<i>[2]:</i> с. 11, <i>завдання № 2</i>
<i>Розвивати</i> вміння працювати з даними.	<i>завдання № 2</i>
<i>Актуалізувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • поняття про частини; • вміння порівнювати частини; • вміння застосовувати правила знаходження частини від цілого (числа) та знаходження цілого (числа) за величиною його частини. 	<i>завдання № 3</i> <i>завдання № 4; [2]:</i> с. 11, <i>завдання № 1</i> <i>завдання № 5</i>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> вміння розв'язувати складені задачі, які містять знаходження частини від числа.	завдання № 6; [2]: с. 11, завдання № 3
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	с. 25, завдання № 2, 3

Очікувані результати: учні повинні *знати* назви і позначення одиниць величин: довжини (мм, см, дм, м, км), маси (г, кг, ц, т), часу (с, хв, год), вартості (к., грн), співвідношення між одиницями довжини, маси, часу, грошовими одиницями; *співвідносити* одиниці вимірювання величин під час розв'язування пізнавальних і практично орієнтованих задач; *перетворювати* більші одиниці вимірювання величини на менші й навпаки; розуміти спосіб одержання частин від цілого (числа), значення чисельника і знаменника дробу.

УРОК № 11

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

Мета уроку: визначити рівень навчальних досягнень учнів: вмінь виконувати позатабличне множення і ділення чисел, додавати й віднімати круглі трицифрові числа, розв'язувати рівняння, задачі на подвійне зведення до одиниці та складати обернені до них.

Тип уроку: контролю навчальних досягнень.

РОЗДІЛ II

ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

УРОК № 12 (ч. 1, с. 26–27)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ

Мета уроку: формувати навички виконання письмового множення на одноцифрове число в межах 1000.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.	[2]: с. 12, <i>завдання № 1</i>
<i>Актуалізувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • усні прийоми обчислень; • письмові прийоми додавання та віднімання; • розуміння суті арифметичної дії множення. 	<i>завдання № 1</i> <i>завдання № 2</i> <i>завдання № 3</i>
<i>Мотивувати</i> введення письмового прийому множення та <i>ознайомити</i> з ним.	<i>завдання № 4</i>
<i>Ознайомити</i> з алгоритмом письмового множення на одноцифрове число, <i>здійснити</i> первинне закріплення цього прийому.	<i>завдання № 5</i>
<i>Формувати</i> вміння виконувати письмове множення на одноцифрове число <ul style="list-style-type: none"> • в матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі. 	[2]: с. 12, <i>завдання № 2</i> <i>завдання № 6</i>
<i>Удосконалювати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати задачі шляхом зіставлення задач на знаходження четвертого пропорційного та задач, обернених до задач на різницеве порівняння двох часток; 	<i>завдання № 7</i>

Закінчення таблиці

Задача	Завдання для реалізації задачі
• навички ділення з остачею.	[2]: с. 12, завдання № 3
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів..	с. 25, завдання № 3

Очікувані результати: учні повинні *знати* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове, *коментувати* виконувані дії; *розпізнавати* задачу за її істотними ознаками (без уживання назви типу задачі), *застосовувати* відповідний спосіб її розв'язування.

УРОК № 13 (ч. 1, с. 28–29)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ

Мета уроку: формувати навички виконання письмового множення на одноцифрове число в межах 1000.

Тип уроку: закріплення та застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Завдання	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 13, завдання № 1
<i>Зіставити</i> усний та письмовий прийоми множення на одноцифрове число.	завдання № 1
<i>Ознайомити</i> зі способом письмового множення одноцифрового числа на двоцифрове та трицифрове числа шляхом представлення множників.	завдання № 2; [2]: с. 13, завдання № 2
<i>Актуалізувати:</i> правила множення та ділення з числами 0 і 1; ділення рівних чисел, множення і ділення на розрядну одиницю та вміння їх застосовувати в обчисленнях.	завдання № 3, 4; [2]: с. 13, завдання № 3

Завдання	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Перенести</i> алгоритм письмового множення на випадки обчислення, в яких перший множник містить нуль в середині запису; <i>формувати</i> вміння виконувати письмове множення на одноцифрове число.</p>	<p><i>завдання № 5</i></p>
<p><i>Удосконалювати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати задачі на спільну роботу шляхом зіставлення задач, в яких продуктивність спільної праці знаходять дією додавання, із задачами, в яких спільну продуктивність знаходять дією віднімання; • навички ділення з остачею. 	<p><i>завдання № 6</i></p> <p><i>завдання № 7</i></p>
<p><i>Актуалізувати:</i> вміння застосовувати правило порядку виконання дій та знаходити значення числових математичних виразів на чотири дії.</p>	<p><i>завдання № 9</i></p>
<p><i>Удосконалювати вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • знаходити значення виразу зі змінною; • знаходити частину від числа та число за величиною його частини; • виконувати арифметичні дії додавання та віднімання з іменованими числами. 	<p><i>завдання № 8; [2]: с. 13, завдання № 4 [2]: с. 13, завдання № 5 [2]: с. 13, завдання № 6</i></p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p><i>завдання № 10</i></p>

Очікувані результати: учні повинні *розуміти* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове, *застосовувати* його в обчисленнях під час множення одноцифрового числа на двоцифрове та трицифрове, а також множення, при якому трицифровий множник містить нуль в середині запису; *розпізнавати* задачу на спільну роботу за її істотними ознаками (без уживання назви типу задачі), *застосовувати* відповідний спосіб її розв'язування, розуміючи, у яких випадках продуктивність спільної праці знаходять дією додавання, а у яких — дією віднімання.

**ТЕМА. ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ
ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО**

Мета уроку: формувати вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

Тип уроку: урок-дослідження.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.	[2]: с. 14, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом знаходження однакової величини.	завдання № 1 (1)
<i>Ознайомити</i> зі способом відношень через створення і розв'язання проблемної ситуації.	завдання № 1 (2)
<i>Дослідити</i> задачі шляхом зміни: <ul style="list-style-type: none"> • ситуації в умові; • числових даних. 	завдання № 2 завдання № 3
<i>Узагальнити</i> послідовність розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного способом відношень (ключем до розв'язання задачі є знаходження кратного відношення двох числових даних щодо однієї з величин і висновок щодо такого самого відношення між шуканим і числовим значенням іншої величини). <i>Забезпечити</i> первинне закріплення способу відношень; <i>дослідити</i> умови застосування способу знаходження однакової величини під час розв'язання задач.	завдання № 4
<i>Формувати</i> навички письмового множення на одноцифрове число.	завдання № 5
<i>Удосконалювати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • навички ділення з остачею; 	завдання № 6; [2]: с. 14, завдання № 2

Задача	Завдання для реалізації задачі
• вміння розв'язувати прості рівняння та рівняння, в яких праву частину або один із компонентів подано числовим виразом.	[2]: с. 14, завдання № 3
Розвивати логічне мислення учнів.	с. 71, завдання № 1

Очікувані результати: учні повинні *розпізнавати* задачу на знаходження четвертого пропорційного за її істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); при розв'язуванні задач на знаходження четвертого пропорційного *розуміти* суть способу відношень, а також *визначати*, у яких випадках застосовують спосіб відношень, а у яких — спосіб знаходження однакової величини; *розв'язувати* задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень під керівництвом вчителя, коментуючи виконувані дії; *застосовувати* в обчисленнях алгоритм письмового множення на одноцифрове число.

УРОК № 15 (ч. 1, с. 32–33)

ТЕМА. ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

Мета уроку: формувати вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

Тип уроку: закріплення та застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> застосування способу відношень під час розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного.	завдання № 2(1); [2]: с. 15, завдання № 1
<i>Дослідити</i> вплив зміни шуканого задачі на розв'язання, <i>узагальнити</i> застосування способу відношень.	завдання № 2 (2); [2]: с. 15, завдання № 1
<i>Застосувати</i> спосіб відношень до розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного.	завдання № 3

<p><i>Удосконалювати вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від невідомого числа; • обчислювати значення виразів на чотири дії; • знаходити деякі розв'язки нерівності зі змінною; • розв'язувати задачі на час, на роботу з даними. 	<p>завдання № 4</p> <p>завдання № 5</p> <p>завдання № 6</p> <p>завдання № 7</p>
<p><i>Розвивати логічне мислення учнів.</i></p>	<p>завдання № 8</p>

Очікувані результати: учні повинні *розпізнавати* задачі на знаходження четвертого пропорційного за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *розуміти* спосіб відношень при розв'язуванні задач на знаходження четвертого пропорційного й *застосовувати* його під час розв'язування задач; *застосовувати* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням.

УРОК № 16 (ч. 1, с. 34–35)

ТЕМА. ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

Мета уроку: узагальнити математичну структуру та способи розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Удосконалювати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.</p>	<p>[2]: с. 16, <i>завдання № 1</i></p>
<p><i>Актуалізувати:</i> розуміння істотних ознак та двох способів розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного;</p>	<p>с. 34, <i>завдання № 1</i></p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>узагальнити</i> знання про математичну структуру задач на знаходження четвертого пропорційного та способи їх розв'язування — знаходження однакової величини та спосіб відношень.	
<i>Дослідити</i> можливості застосування кожного із зазначених способів для розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного.	с. 35, завдання № 1
<i>Формувати</i> вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.	[2]: с. 17, завдання № 4
<i>Удосконалювати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • вміння подавати трицифрове число у вигляді суми розрядних доданків; • розуміння змісту арифметичної дії ділення та способу перевірки правильності виконання арифметичної дії ділення. 	завдання № 2 завдання № 3
<i>Узагальнити</i> способи ділення на двоцифрове число: на підставі конкретного змісту дії ділення та способу послідовного ділення.	завдання № 4
<i>Дослідити</i> кількість цифр у значенні частки при діленні на одноцифрове число.	[2]: с. 16, завдання № 2
<i>Удосконалювати</i> навички ділення з остачею.	завдання № 5; [2]: с. 16, завдання № 3
<i>Розвивати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • навички письмового множення на одноцифрове число; • логічне мислення учнів. 	завдання № 6 завдання № 6 (визначення спільної властивості добутоків та її дотримання при зміні відповідних цифр); с. 71, завдання № 2

Очікувані результати: учні повинні *розпізнавати* задачі на знаходження четвертого пропорційного за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *розуміти* спосіб відношень при розв'язуванні задач на знаходження четвертого пропорційного; *застосовувати* його при розв'язуванні задач; *аналізувати* добутки; *визначати* спільну властивість і *синтезувати* власні варіанти першого множника під час письмового множення на одноцифрове число в межах 1000 (з умовою збереження визначеної закономірності).

УРОК № 17 (ч. 1, с. 36–37)

**ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ
НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО**

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконаливати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.	[2]: с. 17, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> вміння подавати числа у вигляді суми розрядних доданків.	завдання № 1
<i>Дослідити</i> залежність між кількістю цифр значення частки та діленого під час ділення на одноцифрове число.	завдання № 2
<i>Вчити</i> визначати найвищий розряд та кількість цифр у записі значення частки шляхом з'ясування можливості ділення числа сотень на дільник, щоб одержати хоча б одну сотню.	завдання № 3

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Мотивувати</i> введення письмового прийому ділення на одноцифрове число; <i>ознайомити</i>: з письмовим діленням на одноцифрове число, письмовим діленням у випадку, коли неповні ділені є розрядними доданками діленого, планом виконання письмового ділення на одноцифрове число у випадках, коли розрядні доданки є неповними діленими</p>	завдання № 4
<p><i>Вчити виконувати дії письмового ділення в матеріалізованій формі</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за схемою; • за планом із коментуванням. 	[2]: с. 17, завдання № 2 завдання № 5
<p><i>Формувати</i> вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного (спосіб знаходження однакової величини).</p>	завдання № 6 (1)
<p><i>Дослідити</i>, як вплине на розв'язування задачі зміна її умови на знаходження четвертого пропорційного; <i>Розвивати</i> логічне мислення учнів. під час розв'язання задач алгебраїчним методом.</p>	завдання № 6 (2)
<p><i>Удосконалювати</i> вміння</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від відомого числа; • знаходити значення виразів на чотири дії. 	завдання № 7 завдання № 8
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	с. 71, завдання № 3

Очікувані результати: учні повинні *знати* план виконання письмового ділення на одноцифрове число, коли розрядні доданки є неповними діленими; *вміти* розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного двома способами: способом знаходження однакової величини та способом відношень.

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.	[2]: с. 18, <i>завдання № 1</i>
<i>Актуалізувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • навички ділення з остачею; • знання плану письмового ділення на одноцифрове число у випадку, коли розрядні доданки є неповними діленими. 	<i>завдання № 1</i> <i>завдання № 2</i>
<i>Ознайомити</i> з випадками письмового ділення на одноцифрове число, коли третє неповне ділене утворюється з остачі та одиниць діленого; з алгоритмом утворення неповного діленого з остачі та одиниць певного розряду діленого.	<i>завдання № 3</i>
<i>Формувати вміння виконувати дії письмового ділення:</i> <ul style="list-style-type: none"> • у матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі. 	[2]: с. 18, <i>завдання № 2</i> <i>завдання № 4</i>
<i>Формувати</i> навички письмового множення на одноцифрове число під час перевірки правильності виконання дії письмового ділення.	[2]: с. 18, <i>завдання № 2</i>
<i>Узагальнити</i> спосіб відношень під час розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного, в яких однаковою величиною є кількість або час.	<i>завдання № 5</i>
<i>Удосконалювати</i> вміння розв'язувати прості рівняння, а також рівняння, в яких один із компонентів або праву частину подано числовим виразом.	<i>завдання № 6</i>
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	<i>завдання № 7</i>

Очікувані результати: учні повинні *виконувати* письмове ділення на одноцифрове число у випадку, коли розрядні доданки діленого є неповними діленими; *дотримуватись* плану виконання письмового ділення на одноцифрове число, *знати* спосіб утворення третього неповного діленого з остачі та одиниць діленого; *застосовувати* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням; *вміти* розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

УРОК № 19 (ч. 1, с. 40–41)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: закріплення й застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Удосконалювати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • навички усного позатабличного множення та ділення; • обчислювальні навички. 	<p>[2]: с. 19, завдання № 1 завдання № 8</p>
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • навички ділення з остачею, в тому числі й у випадках, коли ділене менше за дільник; • уміння виконувати письмове ділення на одноцифрове число у випадку, коли третє неповне ділене утворюється з остачі та одиниць діленого. 	<p>завдання № 1 завдання № 2</p>
<p><i>Перенести</i> спосіб утворення неповного діленого з остачі та одиниць певного розряду діленого на утворення другого неповного діленого.</p>	<p>завдання № 3</p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Формувати вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати письмове ділення у випадках, коли друге та третє неповні ділені утворюються з остачі та одиниць певного розряду діленого, у матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі; • розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного двома способами. 	<p>[2]: с. 19, завдання № 2</p> <p>завдання № 4 завдання № 5, 6</p>
<p><i>Розвивати логічне мислення учнів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • під час розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного алгебраїчним методом; • під час відновлення істинних рівностей. 	<p>завдання № 5</p> <p>завдання № 7</p>

Очікувані результати: учні повинні *виконувати* письмове ділення на одноцифрове число у випадку, коли третє неповне ділене утворюється з остачі та одиниць діленого; *розуміти* спосіб утворення неповного діленого з остачі та одиниць певного розряду діленого; *застосовувати* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням; *вміти* розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

УРОК № 20 (ч. 1, с. 42–43)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Удосконалювати</i> навички усного позатабличного множення та ділення.</p>	<p>завдання № 1; [2]: с. 20, завдання № 1</p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • усні прийоми ділення трицифрового числа на одноцифрове шляхом застосування правила ділення суми на число (розподільного закону ділення відносно додавання); вміння визначати залежність кількості цифр значення частки від можливості ділення числа найвищого розряду діленого на дільник; • навички ділення з остачею у випадках, коли ділене менше за дільник; • вміння досліджувати кількість цифр у значенні частки без виконання ділення — шляхом визначення можливості ділення числа сотень діленого на дільник; • випадки письмового ділення, в яких друге та третє неповні ділені утворюються з остачі та одиниць певного розряду діленого; <i>створити</i> та <i>розв'язати</i> проблемну ситуацію шляхом зміни числа сотень діленого; <i>ознайомити</i> зі способом визначення першого неповного діленого й алгоритмом визначення першого неповного діленого. 	<p>завдання № 2</p> <p>[2]: с. 21, завдання № 4</p> <p>завдання № 3</p> <p>завдання № 4</p>
<p><i>Формувати вміння виконувати дії письмового ділення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • у матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі; • подумки; 	<p>[2]: с. 20, завдання № 2</p> <p>завдання № 5</p> <p>завдання № 6; [2]: с. 20, завдання № 3</p>
<p><i>Формувати навички письмового множення на одноцифрове число під час перевірки письмового ділення.</i></p>	<p>завдання № 6</p>
<p><i>Удосконалювати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень; 	<p>завдання № 7</p>

Задача	Завдання для реалізації задачі
• обчислювальні навички та вміння знаходити значення виразів на чотири дії.	завдання № 8
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	завдання № 9

Очікувані результати: учні повинні *виконувати* письмове ділення на одноцифрове число у випадках, коли друге та третє неповне ділені утворюються з остачі та одиниць певного розряду діленого; *розуміти* спосіб утворення першого неповного діленого; *застосовувати* алгоритм письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням; *вміти* розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

УРОК № 21 (ч. 1, с. 44–45)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: закріплення й застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 21, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> • ділення з остачею, в тому числі й у випадках, коли ділене менше за дільник; • письмове ділення на одноцифрове число у випадку, коли в частці одержують три та дві цифри; <i>ознайомити</i> з алгоритмом визначення найвищого розряду частки та кількості цифр у значенні частки.	завдання № 1 завдання № 2
<i>Формувати:</i> • вміння виконувати письмове ділення;	завдання № 3, 6; [2]: с. 21, завдання № 2

Задача	Завдання для реалізації задачі
<ul style="list-style-type: none"> • навички письмового множення; • вміння досліджувати кількість цифр у значенні частки та у значенні добутку при діленні та множенні на одноцифрове число. 	завдання № 3, 4, 6 завдання № 3
<i>Удосконалювати вміння:</i> <ul style="list-style-type: none"> • обчислювати значення виразів на кількості дій, порівнювати математичні вирази способом обчислення їх значень; • знаходити значення виразу зі змінною. 	завдання № 5 завдання № 6
<i>Формувати</i> вміння розв'язувати складені задачі, які містять знаходження частини від числа (відомого та невідомого).	завдання № 7
<i>Удосконалювати</i> вміння зображувати прямокутники із заданими сторонами та обчислювати периметри прямокутників.	завдання № 9
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	завдання № 8

Очікувані результати: учні повинні вміти *виконувати* письмове ділення на одноцифрове число; *прогнозувати* кількість цифр у добутку, частці до знаходження результату; *перевіряти* правильність виконання множення і ділення; *застосовувати* алгоритми письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням; *уміти* розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

УРОК № 22 (ч. 1, с. 46–47)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове.

Тип уроку: узагальнення й систематизації знань і вмінь.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 21, завдання № 1

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • прийоми множення та ділення на розрядну одиницю; • множення та ділення на кругле число; • спосіб перевірки правильності виконання арифметичної дії ділення. 	<p>завдання № 1; [2]: с. 22, завдання № 2 завдання № 2; [2]: с. 22, завдання № 3 завдання № 3</p>
<p><i>Узагальнити й систематизувати</i> системи операцій, з яких складається процес письмового ділення на одноцифрове число.</p>	<p>завдання № 4</p>
<p><i>Формувати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння виконувати письмове множення і ділення на одноцифрове число; • вміння розв'язувати задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень (у випадку, якщо однаковою величиною є час); • вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці; • навички письмового множення та ділення; <i>удосконалювати</i> вміння знаходити значення виразів на кілька дій. 	<p>завдання № 5; [2]: с. 22, завдання № 4 завдання № 6 [2]: с. 22, завдання № 6 завдання № 7</p>
<p><i>Удосконалювати</i> вміння</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати рівняння; • знаходити частини від числа, <i>формувані</i> вміння розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від числа; • будувати відрізки заданої довжини; • визначати час, працювати з даними. 	<p>завдання № 8 [2]: с. 22, завдання № 5 завдання № 9 завдання № 10</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p>завдання № 11, 12</p>

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* алгоритми письмового множення двоцифрового та трицифрового чисел на одноцифрове з розгорнутим поясненням, письмового ділення на одноцифрове число з розгорнутим поясненням; *прогнозувати* кількість цифр

у добутку, частці до знаходження результату; *перевіряти* правильність виконання множення і ділення; *розв'язувати* задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень.

УРОК № 23 (ч. 1, с. 48–49)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового множення та ділення на кругле число.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 23, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> прийоми множення та ділення на розрядну одиницю.	завдання № 1
<i>Формувати</i> розуміння способу визначення неповної частки при діленні з остачею на розрядну одиницю.	завдання № 2
<i>Актуалізувати:</i>	
• усні прийоми множення та ділення на круглі числа;	завдання № 3
• прийом множення на одноцифрове число.	завдання № 4
<i>Перенести</i> прийом письмового множення на випадки письмового множення на кругле число; алгоритм письмового множення на кругле число.	завдання № 5
<i>Формувати вміння виконувати множення на кругле число:</i>	
• в матеріалізованій формі;	[2]: с. 23, завдання № 2
• в описово-мовленнєвій формі; <i>перенести</i> алгоритм письмового ділення на випадки ділення на кругле число.	завдання № 6
<i>Ознайомити</i> зі способом добору пробних цифр частки у випадку ділення на кругле число.	завдання № 7

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Формувати</i> вміння виконувати письмове множення та письмове ділення на кругле число.	завдання № 7; [2]: с. 23, завдання № 3
<i>Удосконалювати</i> вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці.	[2]: с. 23, завдання № 4
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	с. 71, завдання № 4

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* правила множення і ділення чисел на розрядні одиниці; *розуміти* алгоритми письмового множення і ділення на кругле число.

УРОК № 24 (ч. 1, с. 50–51)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового множення та ділення на кругле число.

Тип уроку: закріплення та застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	завдання № 1; [2]: с. 24, завдання № 1
<i>Закріплювати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • прийоми письмового множення на кругле число; • ділення на кругле число. 	завдання № 2 завдання № 3; [2]: с. 24, завдання № 2
<i>Формувати вміння:</i> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати письмове ділення на кругле число; • обчислювати значення виразів на 4–5 дій. 	завдання № 4; [2]: с. 24, завдання № 3 завдання № 5

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Дослідити</i> взаємозв'язок задач на знаходження четвертого пропорційного, на подвійне зведення до одиниці 1-го виду; взаємозв'язок між задачами на подвійне зведення до одиниці 1-го та 2-го видів.	<i>завдання № 6</i>
<i>Формувати</i> вміння розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від числа.	<i>завдання № 7</i>
<i>Організувати</i> підготовчу роботу до вивчення письмового множення на двоцифрове число шляхом розгляду усного прийому множення на двоцифрове число.	<i>завдання № 8</i>
<i>Удосконалювати</i> вміння: <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати рівняння, в яких один із компонентів або праву частину подано числовим виразом; • будувати прямокутники та квадрати, обчислювати периметр прямокутника та знаходити сторону квадрата за його периметром. 	<i>завдання № 9</i> <i>завдання № 10</i>
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	<i>завдання № 11; [2]: с. 24, завдання № 4</i>

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* правила множення і ділення чисел на розрядні одиниці, письмові прийоми множення і ділення на кругле число.

УРОК № 25 (ч. 1, с. 52–53)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового множення на двоцифрове число.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 24, завдання № 1
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • усні прийоми множення двоцифрового числа на одноцифрове, одноцифрового — на двоцифрове число; знання правила множення числа на суму; • знання розрядного складу числа; • уміння застосовувати способи множення іменованого числа на число без найменування; • прийоми множення на одноцифрове число, на кругле число. 	<p>завдання № 1</p> <p>[2]: с. 25, завдання № 2</p> <p>[2]: с. 25, завдання № 3</p> <p>завдання № 2</p>
<i>Дослідити</i> та <i>розв'язати</i> проблемну ситуацію, пов'язану із множенням на двоцифрове число; <i>ознайомити</i> з алгоритмом письмового множення на двоцифрове число.	завдання № 3
<p><i>Формувати вміння виконувати письмове множення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • в матеріалізованій формі; • множення в описово-мовленнєвій формі; • множення та ділення на кругле число. 	<p>[2]: с. 25, завдання № 4</p> <p>завдання № 4</p> <p>завдання № 5; [2]: с. 25, завдання № 5</p>
<i>Удосконалювати</i> вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці.	завдання № 6; [2]: с. 25, завдання № 7
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.	завдання № 2, 6

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* письмові прийоми множення і ділення на кругле число; *знати* алгоритм письмового множення на двоцифрове число; *складати* задачі за схемою, обернені до розв'язаної.

ТЕМА. **ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ**

Мета уроку: формувати вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці; навички письмового множення на двоцифрове число.

Тип уроку: урок-дослідження.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	[2]: с. 26, завдання № 1
<i>Актуалізувати:</i> спосіб знаходження однакової величини під час розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного; зіставлення її із задачею на подвійне зведення до одиниці; <i>ознайомити</i> з двома способами розв'язування задач на подвійне зведення до одиниці.	завдання № 1
<i>Дослідити</i> вплив зміни величин і числових даних задачі 2 із завдання № 1 на розв'язання завдання № 2. <i>Узагальнити</i> план розв'язування задач на подвійне зведення до одиниці.	завдання № 2, 3
<i>Формувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці; • навички письмового множення на двоцифрове число; • навички письмового ділення на кругле число. 	[2]: с. 26, завдання № 2 завдання № 4 завдання № 5; [2]: с. 27, завдання № 3
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів. під час дослідження та узагальнення плану розв'язування задачі на подвійне зведення до одиниці.	завдання № 1, 2, 3

Очікувані результати: учні повинні *розпізнавати* задачі на подвійне зведення до одиниці за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі), *знати* план їх розв'язування; *застосовувати* письмові прийоми множення і ділення на кругле число, алгоритм письмового множення на двоцифрове число.

УРОК № 27 (ч. 1, с. 56–57)

ТЕМА. ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

Мета уроку: формувати вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці, навички письмового множення на двоцифрове число.

Тип уроку: закріплення та застосування знань, умінь і навичок.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	<i>завдання № 1; [2]; с. 27, завдання № 1</i>
<i>Зіставити</i> задачі на подвійне зведення до одиниці різного рівня складності.	<i>завдання № 2</i>
<i>Розвивати</i> вміння: <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати прямі та обернені задачі до задач на подвійне зведення до одиниці; • розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від числа (відомого та невідомого). 	<i>завдання № 2, 3 завдання № 4</i>
<i>Формувати</i> навички письмового множення на двоцифрове число.	<i>завдання № 5</i>
<i>Удосконалювати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • вміння порівнювати математичні вирази способом обчислення їх значень; • навички позатабличного ділення на двоцифрове число; • уміння добирати деякі розв'язки нерівності зі змінною; 	<i>завдання № 6 завдання № 7; [2]; с. 27, завдання № 2 завдання № 8</i>

Задача	Завдання для реалізації задачі
• навички письмового множення та ділення на кругле число.	завдання № 9
<i>Розвивати</i> логічне мислення учнів під час зіставлення задач, дослідження впливу відмінностей на розв'язання задач.	завдання № 2

Очікувані результати: учні повинні *розпізнавати* задачі на подвійне зведення до одиниці за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *розуміти* спосіб їх розв'язування; *застосовувати* письмові прийоми множення і ділення на кругле число; *застосовувати* алгоритм письмового множення на двоцифрове число.

УРОК № 28 (ч. 1, с. 58–59)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення на двоцифрове число, вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Актуалізувати:</i>	завдання № 1
• спосіб визначення кількості цифр у частці, прийоми письмового ділення на двоцифрове число, на кругле число; • усний прийом ділення на двоцифрове число, спосіб прикидки пробних цифр частки.	завдання № 2
<i>Ознайомити</i> з іншою формою запису ділення на двоцифрове число, коли в частці є лише одна цифра («куточком»).	завдання № 3
<i>Закріплювати</i> вміння виконувати дві форми запису ділення на двоцифрове число, коли частка записується однією цифрою; спосіб прикидки пробних цифр частки.	[2]: с. 28, завдання № 1

<p><i>Формувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • навички письмового ділення трицифрового числа на двоцифрове у випадку, коли значення частки записується однією цифрою; • вміння розв'язувати задачі на подвійне зведення до одиниці; • вміння складати й розв'язувати обернені задачі; <i>досліджувати</i> вплив зміни шуканого задачі на план розв'язування; • навички письмового множення на двоцифрове число. 	<p>завдання № 4; [2]: с. 28, завдання № 2</p> <p>завдання № 5, 6</p> <p>завдання № 5</p> <p>завдання № 7</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів. під час дослідження впливу зміни шуканого задачі на подвійне зведення до одиниці на план розв'язування.</p>	<p>завдання № 5</p>

Очікувані результати: учні повинні *розуміти* суть письмового ділення на двоцифрове число, коли значення частки записується однією цифрою; *розпізнавати* задачі на подвійне зведення до одиниці за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *застосовувати* відповідний спосіб їх розв'язування, письмові прийоми множення і ділення на кругле число, алгоритм письмового множення на двоцифрове число.

УРОК № 29 (ч. 1, с. 60–61)

ТЕМА. ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Мета уроку: формувати навички письмового ділення на двоцифрове число.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Актуалізувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • прийом послідовного ділення на кругле число; 	<p>[2]: с. 28, завдання № 1</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ділення з остачею на розрядну одиницю; • спосіб визначення неповної частки при діленні з остачею на кругле число; • прийом письмового ділення на кругле число; • вміння замінювати двоцифрове число меншим круглим числом; • прийом письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується однією цифрою; <i>створити і розв'язати</i> проблемну ситуацію, коли спосіб прикидки пробних цифр частки має багато чисел для випробування. <i>Ознайомити</i> з раціональним способом добору значення частки шляхом заміни дільника меншим круглим числом. 	<p>[2]: с. 29, завдання № 2</p> <p>[2]: с. 29, завдання № 3</p> <p>завдання № 1; [2]: с. 29, завдання № 4</p> <p>завдання № 2; [2]: с. 29, завдання № 5</p> <p>завдання № 3</p>
<p><i>Ознайомити з виконанням письмового ділення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • в матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі; • подумки. 	<p>[2]: с. 29, завдання № 6</p> <p>завдання № 4</p> <p>[2]: с. 29, завдання № 7</p>
<p><i>Формувати</i> навички письмового ділення на двоцифрове число.</p>	<p>[2]: с. 29, завдання № 8</p>
<p><i>Розвивати вміння розв'язувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • задачі на подвійне зведення до одиниці та обернені до них; • складені задачі, які містять знаходження числа за величиною його частини. 	<p>завдання № 5</p> <p>завдання № 6</p>
<p><i>Формувати</i> вміння визначати правильність виконання письмового множення.</p>	<p>завдання № 7</p>
<p><i>Удосконалювати</i> вміння розв'язувати рівняння, в яких один із компонентів або праву частину подано числовим виразом.</p>	<p>завдання № 8</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p>завдання № 9, 10</p>

Очікувані результати: учні повинні *застосовувати* прийом письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується однією цифрою; *розуміти* суть раціонального способу добору значення частки; *застосовувати* письмові прийоми множення і ділення на кругле число, алгоритм письмового множення на двоцифрове число; *розпізнавати* задачі на подвійне зведення до одиниці за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *застосовувати* відповідний спосіб їх розв'язування; *складати* і *розв'язувати* обернені задачі.

УРОК № 30 (ч. 1, с. 62–63)

ТЕМА. ДІЛЕННЯ ТРИЦИФРОВОГО ЧИСЛА НА ДВОЦИФРОВЕ

Мета уроку: формувати навички письмового ділення на двоцифрове число.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Дидактичні задачі

Задача	Завдання для реалізації задачі
<i>Удосконалювати</i> навички усних обчислень.	<i>завдання № 9; [2]: с. 30, завдання № 1</i>
<i>Актуалізувати:</i> <ul style="list-style-type: none"> • прийом письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується однією цифрою, раціональний спосіб добору значення частки; • прийом письмового ділення трицифрового числа на одноцифрове у випадках, коли значення частки містить три та дві цифри, спосіб визначення найвищого розряду та кількості цифр у частці. 	<i>завдання № 1</i> <i>завдання № 2</i>
<i>Формувати</i> вміння зіставляти випадки письмового ділення на двоцифрове число, коли частка записується однією цифрою та коли частка записується двома цифрами; <i>перенести</i> раціональний спосіб добору частки на знаходження цифр десятків і одиниць у значенні частки.	<i>завдання № 3</i>

Задача	Завдання для реалізації задачі
<p><i>Ознайомити</i> з виконанням письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується двома цифрами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у матеріалізованій формі; • в описово-мовленнєвій формі. 	<p>[2]: с. 30, завдання № 2 завдання № 4; [2]: с. 30, завдання № 3</p>
<p><i>Дослідити</i> задачі шляхом зіставлення задач на спільну роботу та на подвійне зведення до одиниці, що мають схожий сюжет; вплив відмінностей у математичній структурі задач на план розв'язування.</p>	<p>завдання № 5</p>
<p><i>Формувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння розв'язувати складені задачі, що містять знаходження частини від невідомого числа; • навички письмового множення на двоцифрове число. 	<p>завдання № 6 завдання № 7</p>
<p><i>Розвивати</i> логічне мислення учнів.</p>	<p>завдання № 8</p>

Очікувані результати: учні повинні *розуміти* суть прийому письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується двома цифрами; *застосовувати* прийом письмового ділення на двоцифрове число у випадку, коли значення частки записується однією цифрою; *розуміти* суть раціонального способу добору пробних цифр частки; *застосовувати* алгоритм письмового множення на двоцифрове число; *розпізнавати* задачі на подвійне зведення до одиниці та на спільну роботу за їх істотними ознаками (без уживання назви типу задачі); *застосовувати* відповідний спосіб їх розв'язування.